

IL NECESSITATIVO IN TURCO

Destinatari: Adulti e giovani adulti di livello **B1** - L2/LS.

Leggiamo il dialogo:

Melek: Selam Canan, nasılsın?

Canan: Merhaba Melek. Pek iyi değilim. Üç gündür dişim ağrıyor. Geceleri zor uyuyorum.

Melek: Çok üzüldüm, bence bir dişçiye **gitmelisin**.

Canan: Haklısın. Ama önce işlerimi **bitirmeliyim**, ofiste çok işim var.

Melek: Sağlık her şeyden önce gelir, Canan. Bence hemen doktoru **aramalısın** ve randevu **almalısın**. Dişinde ciddi bir sorun olabilir. Kız kardeşim Aysel'in de sık sık dişleri ağrır, onda bir dişçinin telefon numarası **olmalı**. Sormamı ister misin?

Canan: Çok iyi olur, Melek. Çok teşekkür ederim.

Melek: Ne demek, Canan. Aysel'den dişçinin numarasını alır almaz sana yazarım. Görüşmek üzere.

Canan: Peki, görüşürüz, Melek.

L'uso del necessitativo

Confrontate le seguenti frasi e provate a individuare il significato del necessitativo in entrambe le frasi.

Frase 1: "... bence bir dişçiye gitmelisin."

Frase 2: "... onda bir dişçinin telefon numarası olmalı."

Il necessitativo, oltre a indicare un obbligo o una necessità, quando si usa con il verbo "olmak" indica anche un'ipotesi o una congettura:

***Telefonum çalıyor. Ahmet olmalı.**

***Siz İtalyan olmalısınız, aksanız İtalyanlarinkine benziyor.**

***Saat 10:00 olmuş. İşe geç kaldım. Patronum bana çok kızgın olmalı.**

Necessitativo (Il suffisso -meli/malı)

Il **necessitativo** corrisponde in italiano al verbo servile “dovere” e si forma aggiungendo alla radice del verbo il suffisso “-meli” oppure “-malı”.

2

La radice del verbo + -meli/-malı + il suffisso del pronome personale

Git	+ meli	+ (y) im
Konuş	+malı	+ (y) im

Esempi ed esercizi:

- 1) Hava çok sıcak, pencereyi **açmalıyız**. (açmak)
- 2) Bu turistler Yunan **olmalı**. (olmak)*
- 3) Yarın çok önemli bir sınavın var, oğlum. Bu gece erken **yatmalısın**. (yatmak)
- 4) Yarın sabah doktorla randevum var, saat 10'da hastanede (olmak)
- 5) Arkadaşlarımı çok özledim, onlara (telefon etmek)
- 6) Ben bu mektubu hangi adrese ? (göndermek)
- 7) Seni tanıyorum. Adın Mehmet (olmak). Sen Ali'nin kardeşisin.*
- 8) Kış aylarında Kuzey İtalya çok soğuk (olmak)*
- 9) Biz yarın saat 08.00'de işte (olmak)
- 10) Siz her zaman yaşlılara (yardım etmek)

*ipotesi/congettura

	<i>Gelmek</i>	<i>Bakmak</i>	<i>Beklemek</i>	<i>Okumak</i>
<i>Ben</i>	Gel- meliyim = Gelmeliyim	Bak- malıyım = Bakmalıyım	Bekle- meliyim = Beklemeliyim	Oku- malıyım =Okumalıyım
<i>Sen</i>	Gel- melisin = Gelmelisin	Bak- malısın = Bakmalısın	Bekle- melisin = Beklemelisin	Oku- malısın =Okumalısın
<i>O</i>	Gel- meli = Gelmeli	Bak- malı = Bakmalı	Bekle- meli = Beklemeli	Oku- malı = Okumalı
<i>Biz</i>	Gel- meliyiz = Gelmeliyiz	Bak- malıyız = Bakmalıyız	Bekle- meliyiz = Beklemeliyiz	Oku- malıyız =Okumalıyız
<i>Siz</i>	Gel- melisiniz = Gelmelisiniz	Bak- malısınız = Bakmalısınız	Bekle- melisiniz = Beklemelisiniz	Oku- malısınız = Okumalısınız
<i>Onlar</i>	Gel- meliler = Gelmeliler	Bak- malılar = Bakmalılar	Bekle- meliler = Beklemeliler	Oku- malılar = Okumalılar

La Forma Negativa

La radice del verbo + il suf. della negazione + -meli/-malı + il suffisso personale

Git	+me	+ meli	+ (y) im
Konuş	+ma	+ malı	+ (y) im

Esempi ed esercizi con la Forma Negativa:

- 1) Pazar günleri yollar çok kalabalık **olmamalı**. olmak)
- 2) İnsanlar günde kaç saatten fazla **uyumamalılar**? (uyumak)
- 3) Kızım, evin kapısını asla açık! (bırakmak)
- 4) Siz camiye ayakkabıyla (girmek)
- 5) Özlem bu ay çok kilo vermiş; bence artık diyet (yapmak)
- 6) Çocuklar, yemek yedikten sonra denize (girmek).
- 7) Sen akşamları geç saatte dışarı (çıkmaq)

	<i>Gelmek</i>	<i>Bakmak</i>	<i>Beklemek</i>	<i>Okumak</i>
<i>Ben</i>	Gel- memeliyim = Gelmemeliyim	Bak- mamalıyım = Bakmamalıyım	Bekle- memeliyim = Beklememeliyim	Oku- mamalıyım =Okumamalıyım
<i>Sen</i>	Gel- memelisin = Gelmemelisin	Bak- mamalısın = Bakmamalısın	Bekle- memelisin = Beklememelisin	Oku- mamalısın =Okumamalısın
<i>O</i>	Gel- memeli = Gelmemeli	Bak- mamalı = Bakmamalı	Bekle- memeli = Beklememeli	Oku- mamalı =Okumamalı
<i>Biz</i>	Gel- memeliyiz = Gelmemeliyiz	Bak- mamalıyız = Bakmamalıyız	Bekle- memeliyiz = Beklememeliyiz	Oku- mamalıyız =Okumamalıyız
<i>Siz</i>	Gel- memelisiniz = Gelmemelisiniz	Bak- mamalısınız = Bakmamalısınız	Bekle- memelisiniz = Beklememelisiniz	Oku- mamalısınız = Okumamalısınız
<i>Onlar</i>	Gel- memeliler = Gelmemeliler	Bak- mamalılar = Bakmamalılar	Bekle- memeliler = Beklememeliler	Oku- mamalılar = Okumamalılar

La Forma Interrogativa

La radice del verbo + -meli/-malı + il suf. interrogativo + il suf. personale

Git	+ meli	mi	+(y)im ?
Konuş	+malı	mı	+(y)ım ?

Esempi ed esercizi con la Forma Interrogativa:

- 1) Ben de sizinle **gelmeli miyim?**
- 2) Çalışanlar her hafta toplantı **yapmalılar mı?** (yapmak)
- 3) Ben her gün en az bir litre su ? (içmek)
- 4) Ömer ile ben, Ayşe'nin düğünü için nasıl bir hediye? (almak)
- 5) Yarınki toplantıya ben de ? (katılmak)

Traducete le seguenti frasi in turco:

- 1) Quanti litri d'acqua devo bere al giorno? =
- 2) Dopo il lavoro devo andare al mercato? =
- 3) Ogni mattina devo svegliarmi alle 06.00? =
- 4) Perché dobbiamo leggere questo libro? =

La Forma Interrogativa

	<i>Gelmek</i>	<i>Bakmak</i>	<i>Beklemek</i>	<i>Okumak</i>
<i>Ben</i>	Gel- meli miyim? = Gelmeli miyim?	Bak- malı mıyım? = Bakmalı mıyım?	Bekle- meli miyim? = Beklemeli miyim?	Oku- malı mıyım? =Okumalı mıyım?
<i>Sen</i>	Gel- meli misin? = Gelmeli misin?	Bak- malı mısın? = Bakmalı mısın?	Bekle- meli misin? = Beklemeli misin?	Oku- malı mısın? =Okumalı mısın?
<i>O</i>	Gel- meli mi? = Gelmeli mi?	Bak- malı mı? = Bakmalı mı?	Bekle- meli mi? = Beklemeli mi?	Oku- malı mı? = Okumalı mı?
<i>Biz</i>	Gel- meli miyiz? = Gelmeli miyiz?	Bak- malı mıyız? = Bakmalı mıyız?	Bekle- meli miyiz? = Beklemeli miyiz?	Oku- malı mıyız? =Okumalı mıyız?
<i>Siz</i>	Gel- meli misiniz? = Gelmeli misiniz?	Bak- malı mısınız? = Bakmalı mısınız?	Bekle- meli misiniz? = = Beklemeli misiniz?	Oku- malı mısınız? = Okumalı mısınız?
<i>Onlar</i>	Gel- meliler mi? = Gelmeliler mi?	Bak- malılar mı? = Bakmalılar mı?	Bekle- meliler mi? = Beklemeliler mi?	Oku- malılar mı? = Okumalılar mı?

FORMA IMPERSONALE

Il necessitativo alla terza persona singolare si utilizza anche nella funzione della “forma impersonale”.

Leggiamo il dialogo:

Kemal: Alo Murat, nasılsın?

Murat: Merhaba Kemal, iyiyim, sağ ol ama asıl seni **sormalı!**
Kaç gündür ne arıyorsun ne soruyorsun.

Kemal: Haklısın, seni uzun zamandır arayamadım, kusura bakma ama üç hafta önce iş yerinde bir iş arkadaşım ile çok kötü tartıştık.

Murat: Hadi ya! Peki şimdi aranız nasıl?

Kemal: Saçma sapan bir bahaneyle gidip beni patrona şikâyet etti. Patron da beni işten çıkarmak istiyor ama ben kötü bir şey yapmadım ki! Sence ne **yapmalı?**

Murat: Çok üzüldüm, Kemal. İş arkadaşınla sakince oturup konuşmayı denedin mi? Belki sonra birlikte patrona gidip durumu düzeltebilirsiniz.

Kemal: Doğru, bu hiç aklıma gelmedi. Bugün Cumartesi!
Sence hemen şimdi mi arayıp **konusmalı?**

Murat: Bence Pazartesi iş yerinde onu bir kahve içmeye davet et ve o zaman konuş. Böylesi çok daha iyi olur.

Kemal: Çok sağ ol, Murat.

Murat: Ne demek! Arkadaşlar böyle günler içindir.

Si può tradurre questa forma impersonale in italiano nel modo seguente:

Sence ne yapmalı? = Secondo te cosa si deve/bisogna fare?

Il necessitativo passato

Il necessitativo passato si ottiene aggiungendo alla forma presente del necessitativo il suffisso del passato **-(y)di, di, du, dü** e **il suffisso personale**.

La radice del verbo + -meli/-malı + il suf. del passato + il suf. personale

Git	+ meli	+(y)di	+m
Konuş	+ malı	+(y)dı	+m

Il significato corrispettivo in italiano:

*Dünkü ders çok eğlenceliydi, sen de **gelmeliydin**.* = La lezione di ieri era molto divertente, **saresti dovuto venire** anche tu.

Esempi ed esercizi con il Necessitativo Passato:

- 1) Dün akşamki maçı sen de **izlemeliydin**, çok heyecanlıydı.
- 2) Restoranda tavuk ızgara **yemeliydik**, balığı hiç beğenmedim.
- 3) Ben o sorunun cevabını (bilmek)
- 4) Biz geçen yaz sizin evinizin bahçesinde güzel bir piknik (yapmak)
- 5) Geçen yılki partiye biz de (gitmek)

Il verbo "Gelmek"

	Affermativa	Negativa	Interrogativa
<i>Ben</i>	Gel- meliydim = Gelmeliydim	Gel- memeliydim = Gelmemeliydim	Gel- meli miydim? = Gelmeli miydim?
<i>Sen</i>	Gel- meliydin = Gelmeliydin	Gel- memeliydin = Gelmemeliydin	Gel- meli miydin? = Gelmeli miydin?
<i>O</i>	Gel- meliydi = Gelmeliydi	Gel- memeliydi = Gelmemeliydi	Gel- meli miydi? = Gelmeli miydi?
<i>Biz</i>	Gel- meliydik = Gelmeliydik	Gel- memeliydik = Gelmemeliydik	Gel- meli miydik? = Gelmeli miydik?
<i>Siz</i>	Gel- meliydiniz = Gelmeliydiniz	Gel- memeliydiniz = Gelmemeliydiniz	Gel- meli miydiniz? = Gelmeli miydiniz?
<i>Onlar</i>	Gel- meliydiler = Gelmeliydiler	Gel- memeliydiler = Gelmemeliydiler	Gel- meli miydiler? = Gelmelimiydiler?

Necessitativo (Il suffisso -meli/malı)

Türkçe Şarkılar // Canzoni Turche

Dönmelisin (İzel-Çelik-Ercan)

7

**Ascoltate la canzone e sottolineate i verbi coniugati al necessitativo. Infine, provate a tradurre il significato delle frasi con i verbi al necessitativo.*

↖ **Clicca!**

Collegamento: https://www.youtube.com/watch?v=dXoHy50cF_U

Bir kadeh ya da bir tek sigara
Anlatırdı derdimi sana
Hüzün dolu sessiz geceler
Sen yokken dost olurdu bana

Yok istemem sensiz geceyi
Artık gelmelisin sen bana
Hissetmeyi o sevgiyi
Şimdi vermelisin sen bana

Dönmelisin, görmelisin
Artık seni sevdiğimi bilmelisin
Sevmelisin, sen bilmelisin
Artık benim olduğunu bilmelisin

Bir kâğıt ya da boş bir satıra
Anlattım yalnızlığı sana
Sevgi dolu sensiz geceler
Artık hatıra oldu bana

Yok istemem sensiz geceyi
Artık gelmelisin sen bana
Hissetmeyi o sevgiyi
Şimdi vermelisin sen bana

Dönmelisin, görmelisin
Artık seni sevdiğimi bilmelisin
Sevmelisin, sen bilmelisin
Artık benim olduğunu bilmelisin

Necessitativo (Il suffisso -meli/malı)

Türkçe Şarkılar // Canzoni Turche

8

Unutmamalı (Tarkan)

**Ascoltate la canzone e sottolineate i verbi coniugati al necessitativo. Infine, provate a tradurre il significato delle frasi con i verbi al necessitativo.*

↖ **Clicca!**

Collegamento: <https://www.youtube.com/watch?v=VwhLD7BBJoQ>

Unuttu dediler

Hiç sevmedi dediler

Gücendim yar

Yalanmış dediler

Bir anlıkmış dediler

Kırıldım yar

Aldatıyor dediler

Aldırmıyor dediler

Yıkıldım yar

Deli gibi yürekten sevmeli

Uğruna dünyaları vermeli

incitmemeli sevenleri

Değerlerini bilmeli

Unutmamalı o güzel günleri

Anılarla gönülleri hoş tutmalı avutabilmeli

Hatırlamalı sevgiyle anmalı

Ümitlerle yarınları hoş tutmalı, ayırmamalı.

SOLUZIONI DEGLI ESERCIZI

Esempi ed esercizi:

- 1) Hava çok sıcak, pencereyi **açmalıyız**. (açmak)
- 2) Bu turistler Yunan **olmalı**. (olmak)
- 3) Yarın çok önemli bir sınavın var, oğlum. Bu gece erken **yatmalısın**. (yatmak)
- 4) Yarın sabah doktorla randevum var, saat 10'da hastanede **olmalıyım**. (olmak)
- 5) Arkadaşlarımı çok özledim, onlara **telefon etmeliyim**. (telefon etmek)
- 6) Ben bu mektubu hangi adrese **göndermeliyim**? (göndermek)
- 7) Seni tanıyorum. Adın Mehmet **olmalı** (olmak). Sen Ali'nin kardeşisin.
- 8) Kış aylarında Kuzey İtalya çok soğuk **olmalı**.(olmak)
- 9) Biz yarın saat 08.00'de işte **olmalıyız**. (olmak)
- 10) Siz her zaman yaşlılara **yardım etmelisiniz**. (yardım etmek)

Esempi ed esercizi con la Forma Negativa:

- 1) Pazar günleri yollar çok kalabalık **olmamalı**. olmak)
- 2) İnsanlar günde kaç saatten fazla **uyumamalılar**? (uyumak)
- 3) Kızım, evin kapısını asla açık **bırakmamalısın!** (bırakmak)
- 4) Siz camiye ayakkabıyla **girmemelisiniz**. (girmek)
- 5) Özlem bu ay çok kilo vermiş; bence artık diyet **yapmamalı**. (yapmak)
- 6) Çocuklar, yemek yedikten sonra denize **girmemeliler**.(girmek)
- 7) Sen akşamları geç saatte dışarı **çıkmamalısın**. (çıkmaq)

Esempi ed esercizi con la Forma Interrogativa:

- 1) Ben de sizinle **gelmeli miyim**?
- 2) Çalışanlar her hafta toplantı **yapmalılar mı**? (yapmak)
- 3) Ben her gün en az bir litre su **içmeli miyim**? (içmek)
- 4) Ömer ile ben, Ayşe'nin düğünü için nasıl bir hediye **almalıyız**? (almak)
- 5) Yarınki toplantıya ben de **katılmalı mıyım**? (katılmak)

SOLUZIONI DEGLI ESERCIZI

Traducete le seguenti frasi in turco:

1) Quanti litri d'acqua devo bere al giorno? =

Günde kaç litre su içmeliyim?

2) Dopo il lavoro devo andare al mercato? =

İşten sonra pazara gitmeli miyim?

3) Ogni mattina devo svegliarmi alle 06.00? =

Her sabah saat 06.00'da uyanmalı mıyım?

4) Perché dobbiamo leggere questo libro? =

Neden bu kitabı okumalıyız?

Esempi ed esercizi con il Necessitativo Passato:

1) Dün akşamki maçı sen de **izlemeliydin**, çok heyecanlıydı.

2) Restoranda tavuk ızgara **yemeliydik**, balığı hiç beğenmedim.

3) Ben o sorunun cevabını **bilmeliydim** (bilmek)

4) Biz geçen yaz sizin evinizin bahçesinde güzel bir piknik **yapmalıydık**. (yapmak)

5) Geçen yılki partiye biz de **gitmeliydik** (gitmek)